

**ELŐFIZETÉSI ÁRAK:**  
 A Hódmezővásárhelyi körzet:  
 Egy évre — 18 kor.  
 Hosszabb időre — 4.  
 Kézen kívül kérésre:  
 Egy évre — 20 kor.  
 Hosszabb időre — 5.  
 Vidékre postán küldve:  
 Egy évre — 24 kor.  
 Hosszabb időre — 6.

# TISZÁNTUL

## POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hódmezővásárhelyi körzetben és a környékén.  
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
 Nagyvárad, Apáczai-utca 8.  
 A munkatársak kérésre visszaküldik vagy megvásárolják a munkatársak.  
 Hirdetések és hirdetések a kiadóhivatalban intézendők.  
 Egy évre 24 kor.

NAGYVÁRAD június 27.

### A mult ismerete.

(—a.) A magyar közéletben körülbelül egy évtized óta olyan irány kezd előtérbe nyomulni, amely éles ellentétben áll a magyar nemzet dicsőséges hagyományával. Terjed pedig ez a destructió irány úgy a nép között, mint az intelligencia körében.

A hazátlan szociál-demokrácia már az alföldi magyar nép egy jó részét megmetelyezte. Már a hódmezővásárhelyi szociálista bűnpör tárgyalásakor valósággal megdöbbentett annak a szociálista parasztnak a cinizmusa, ki vállat vonogatva mondotta, hogy mi köze neki a hazához.

A magyar hazafias ünnepélyeknek egyre kevesebb a közönsége, egyre népesebbek a szociálista kongresszusok, ahol nagyjaink emléke helyett Marx és Laasall emléket ünneplik s a nemzeti háromszínű lobogó helyett vörös zászló alatt gyülekeznek.

Evvel a mozgalommal parallel halad az intelligencia sorában a Vázsonyi-Pikler-Somló-féle evoluzionális társadalmi elmélet, amely teljesen szakít a magyar nemzet dicsőséges multjával s annak hagyományával.

Mikor a nagyváradai új városi székház megnyitására készülődtek a tanácskozá-

son egyik tekintélyes városatya indítványozta, hogy ezen alkalomból írassa meg a város monografiáját, illetőleg tegyen alapítványt a város történetének megírására.

Ezt a szép indítványt hevesen elneveztek az evolúció hívei, a páholy tagjai. Előbb csak olyan hurokat pengettek, hogy inkább valami produktív, hasznos hajtó, vagy humánus intézményre tegyenek alapítványt, — de később nyíltan arra az álláspontra helyezkedtek, hogy mi közünk nekünk a multhoz, mit törődünk mi a multtal?!

És nehogy a megnyitó diszgyűlésen disharmónia keveredjék az ünnepi akkordokba letettek erről a tervről, hogy t. i. alapítványt tegyenek a város monografiájának megírására.

Sokkal jelentéktelenebb városoknak van már régóta monografiája, Nagyváradnak nincs, multjából csak annyit ismerünk, amennyi összeesik a püspökség és káptalan történetével.

Örömmel tapasztaljuk, hogy daczára a törvényhatósági bizottság közönyösségének íróink közül ujabban többen foglalkoznak Nagyvárad történetével. Egy-hét alatt két érdemes munkát jelent meg, mely nagy lépéssel viszi előbbre monografiánk ügyét.

Néhány napja emlékeztünk meg dr. Tóth Szabó Pál premontrei rendű áldo-

zár, főgimnáziumi tanár munkájáról, mely városunk multjának két érdekes korszakát öleli fel, az erdélyi fejedelmek uralmát és a török hódoltság korszakát.

Egy másik érdemes dolgozat ma jelent meg a helybeli könyvpiacson a város érdemes levéltárnokának Lakos Lajosnak könyve *Nagyvárad multja és jelenéből* cím alatt.\*

E könyv nem léphet fel a rendszeres monografia igényeivel, hisz maga a szerző megjegyzi már a címlapon, hogy a városi levéltár adatai alapján készült. Nagyvárad történetét pedig nem lehet megírni a mi levéltárunk okmányiból, mert levéltárunk okmányai csak a török világ utáni időkből származnak. Ahhoz, hogy valaki városunk történetét megírja évtizedes komoly munkára, széles körű levéltári kutatásra, teljes diplomatikai ismeretekre van szükség — a többi-történetírói kellekeken kívül.

Lakos csak a mi levéltárunk adatait publikálta, azokból is csak a közigazgatás történetére vonatkozókat. Sőt még szűkebb körre szorított, mert közigazgatásunk történetéből csak a régi Nagyvárad (a mai Ujváros) történetét írta meg, — mellőzve Olasz, Velence és

\* Megjelent Berger Sámuel kiadásában, terjedelme 400 oktáv oldal sok képpel, ára 6 korona, megrendelhető szerzőnél és kiadónál.

### „TISZÁNTUL“ TARCZÁJA.

#### Apró történetek.

Írta: ALFRED HEEDENSTJERNA.

Egy jól szituált, előkelő fiatalember valahol tengeri fürdőzik és »véletlenül«, már ahogy az rendesen történni szokott, beleszeret egy elegáns megjelenésű, bájos, szép leányba. Véte- nek a történeti igazság ellen, hogyha elhallgatnám azt a tényt, hogy a leány viszonzta a fiatalember érzelmeit.

Ennyi a helyzet ismeretéhez feltétlenül szükséges.

A többit, a titkos kézszerításokat, a kirándulásokat és — hát mondom, a többit, ami egy kedves szerelmi idillhez tartozik, azt tessék hozzáképzelní.

Egy napon — a tengerpart festői pontján, vagy az erdőben, — megtörténik a vallomás és a fiatal hölgy szendón simul szerelmes lovagja karjaiba. A vőlegény — in spe — kijelenti, hogy beszélni fog a mamával. A leány inkább azt tanácsolja, hogy inkább a papával beszéljen, a ki Stocholmban egy nagy vállalat

előkelő hivatalnok, a mamát ő maga készíti majd elő az eseményekre.

A fiatalember másnap elutazik, miután azonban késő este érkezik Stockholmba, nem keresheti azonnal a papát. Elhatározza tehát, hogy a város szórakozó helyeit tekinti meg. Emellett azonban semmi rosszat sem gondol és bevonul egy nagyobb szabású mulatóhelyre.

Vacsora után egy kis fáradtságot érez, tehát fizet és haza akar menni a szállójába.

A ruhatárnál azonban némi véleménykülönbség merül fel közte és a mulatóhely ruhatárosa között arra nézve, hogy miké-nt kell egy ujdonatuj czilindert sértetlenül megőrizni a tulajdonosa számára, és a vita hevében az elgyalázott kalapot a ruhatáros fejéhez vágja, a mire logikai következetességgel az ő rögtöni kidobása következett.

Végre eljutott a szállóba, reggelre kialudta a kellemetlen incidens bosszúságát és délelőn kifogástalan nyugateurópai külsővel megjelent jövendőbeli apósa házában.

A szalonban pedig a tegnapi ruhatáros fogadta apai minőségben . . .

Egy szép napon egy olaszországi vasuti állomás egyetlen hivatalos helyiségében egy fiatal tisztviselő unatkozott, az érkezett újságot böngészve.

A fiatalember nagyon rossz hangulatban volt.

Egyszerre egy szerény külsejű öreg ur lépett a nyitott ablak elé és kalapját levéve, udvariasan beszólt:

— Feladhatok, kérem szépen, egy táviratot?

— Most zárva van a hivatal! — felelt a fiatal tisztviselő az újságból föl sem pillantva.

— De hiszen az ablak nyitva van és ön itt ült uram, a helyiségben, az én táviratom pedig nagyon sürgős — folytatta az öreg ur szerényen.

— Hagyjon nekem békét! Nem lehet! — felelt a fiatalember mérgesen.

Az öreg ur csendesen elmegy az ablaktól; néhány pillanat múlva azonban bemeleg a hivatalba az állomásfőnök is, aki véletlenül az ajtót is nyitva hagyja.

Az öreg ur erre megint oda jön és féltékeny kérdi:

**A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre**

**MITTELLER EDE** **Nagyvárad,**  
 Fő-utca,  
 (Uri Casinó-épület).  
 TELEFON 520.

angol divat férfiszabó-czég

Szövetek méterenként nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be.

mely angol szövetekből a legujabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít *férfi-öltönyöket*, s minden e szakba vágó ruhaneműeket. — Női costumök és valódi angol SZÜVETEK nagy választékban.

Váralja vagyis a kapcsolt részek közigazgatási történelét.

Mellőzzük ezuttal a Lakos munkájára vonatkozó aprólékos észrevételeinket, csak azt az egyet jegyezzük meg, hogy a munka felerészét a mai városi kulturintézmények ismertetése és a városatyák czimjegyzéke és arczképcsarnoka képezi, ami nézetünk szerint nem való ilyen tudományos igényekkel fellépő könyvbe.

Ettől eltekintve örömmel üdvözöljük városunk történetének, fejlődésének e két újabb emlékoszlopát. Minden adat, amely jobban megismerteti velünk elődeink törekvéseit, küzdelmeit, szenvedéseit és sikereit, erősebb kapcsolatot bennünket városunkhoz, ébreszti és erősíti bennünk e város iránt való szeretetet, hasonló küzdelmekre tanít bennünket önzetlenül munkálkodni és áldozni e város és polgárainak haladásáért.

## ORSZAGGYÜLES.

### A főrendiház ülése.

Budapest, június 27.

Három nagy törvényjavaslat volt a főrendiház napirendjén és a méltóságos főrendek azt a munkaprogramot elintézték háromnegyed óra alatt. Pedig azon kívül is volt még lemorzsolni való elég. Alig volt valaki az ülésen.

A főrendiház ülését délelőtt tizenegy órakor nyitotta meg gróf Csáky Albin elnök, aki meleg szavakban parentálta el Szontagh Pál, Horly János és báró Nopcsa Ferencz főrendeket. Ezután bemutatta a miniszterelnök átíratát, melyben a király tudomásul vette II. Rákóczi Ferencz hamvainak hazaszállítására kiadott rendeletéért kifejezett köszönetet.

— Feladhatom talán most a sűrűnyömet?

— A vonal az érkező tehervonat számára van elfoglalva; — felel a hivatalnok helyett a főnök gögös fölényvel.

— De hiszen az nem lehet uram! — mondja az öreg ur valamivel hangosabban.

— Ne vitakozzék velem hivatalos kérdésekben! — dörög rá a főnök, az ajtót becsapva az öreg ur orra előtt.

Erre az öreg ur lassu léptekkel sétálgatni kezd a perronon.

Egy ideig csönd van, de aztán a kis hivatalnok rákiált az ablakon keresztül:

— Halljal! Ne mászkáljon itt annyit, mikor vonat van érkezőben!

— Kérem! — felel az idegen a legnagyobb nyugalommal — a perronra vezető ajtó nincs elzárva és nekem perronjegyem van.

— Hallja! En kidobatom magát, ha itt okvetetlenkedik! — sivit közbe a főnök éles hangja.

Végre berobog a várt tehervonat s a hivatalos formások elintézése után a főnök kényelmesen beszélget két hivatalnokával a hivatalos helyiségekben. Az öreg ur megint az ablakhoz lép.

— Kérem, feladhatom most már a táviratomat? — kérdezi kalapját levéve.

— Ej, adja már ide! — idegeskedik az egyik tisztviselő, mikor azonban a blankettára tekint, az ajka elfehéredik és meg kell, hogy fogózzék, úgy forog előtte a világ. A távirat szövege ugyanis ennyi volt:

»Szalonkocsimat külön vonattal kérem X állomásra.

Y vasuti elnökgazgató.

Azon az állomáson azóta állítólag nagyon udvariasan bánnak minden idegennel.

Majd néhány törvényjavaslat szentesítését és új püspök meghívó levelét vették tudomásul és áttértek a napirendre. Az indemnitás, egy csomó viczinális javaslatot s a vasutasok fizetésrendezéséről szóló javaslatot minden vita nélkül elfogadták.

A jegyzőkönyv hitelesítése után déli 12 órakor vége is volt az ülésnek.

### A képviselőház ülése.

Ma a jobboldalról került az első szóнок Kovachevich István, aki kormánypártiságán kívül még horvát is. Természetesen horvát dolgokkal foglalkozott. Azt mondotta, hogy ő hajlandó Magyarország jogait megvédeni. Így például a magyar vezényszóért is lelkesedik, de a horvát vezényszóért is lelkesedik, amelyhez a horvát nemzetnek joga van. Obstrukcióval — szerinte — mit sem lehet elérni. Ha csak egy esetenként vetik fel az ügyet, ezzel csak elodáznák. Tiltakozik ezután az ellen, hogy a horvátokat garázda hordáknak tűntetik föl. Pichler mondotta azt annak idején.

Horváth Gyula: Es most akarja ezt megczáfolni? Miért nem tette azt akkor, a mikor még ő élt? (Zaj?)

Kovachevich István: Olasz írókat csitál, akik tanúságot tesznek arról, hogy a horvátok nem rakoncátlanok. Rossz szolgálatot tesznek azok, kik folyton konkolyt hintenek a magyarok és horvátok közé. A magyar-német egységet nem vonja kétségbe. Joga van a magyar nemzetnek ellenőrizni Horvátország ügyeit. Ezt elismeri, csak hogy az ellenőrzésnek nem szabad elfajulni. A horvátoktól azt követelik, hogy a magyar államnak hű fiai legyenek. Ez helyes. Csak hogy ez nem zárja ki azt, hogy jó horvátok is legyenek s hogy a horvát nemzetnek is hű fiai legyenek. Azt nem követeljük tőlük, hogy mondjanak le horvát nemzeti voltukról. Szóba hozza ezután a fumei kérdést. Az a véleménye, hogy fölösleges a fölött vitakozni, hova tartozik Fiume. Magyarországhoz vagy Horvátországhoz. Miután Fiume Horvátországhoz tartozik és Horvátország Magyarországhoz, természetes, hogy Fiume Magyarországhoz is tartozik. (Zaj a baloldalon.)

Olay: Így nem szabad bíráltni. Elnök ur ne törje ezt. (Zaj.)

Batosics István: En is tiltakozom ellene. (Zaj.)

Kovachevich István: Azt fejtegeti, milyen kapcsolatot van Horvátország és Magyarország között. Szerinte csak realunio van.

Polonyi Géza: Szabad államok között lehetséges unio.

Kovachevich István: Be kell ismernie, hogy Horvátország és Magyarország között soha nem voltak a viszonyok oly elmérgesedettek, mint most. Ennek számos oka van, melyek között van a pénzügyi kérdés is. Nem áll az, mintha a pénzügyi kiegyezés oly előnyös lenne Horvátországra nézve. Nagyon sok kára van abból.

Hosszasan fejtegeti ennek részleteit és arra az eredményre jut, hogy Horvátország minden téren hátrányban van. Majd azt magyarázza — szintén igen hosszadalmasan — hogy Horvátországot nem lehet a nemzetiségek közé sorozni. Elhibázott lépésnek tartja, hogy báró Rauch bánt a magyarok elejtették.

Polonyi Géza: Ez a katonai bíraskodás következménye volt.

Kovachevich István: Rauch a magyar-horvát testvériesülésen dolgozott. Majd áttér a horvát bán, utóbb magyar miniszterelnök, ma a király személye körüli miniszter ellen irányuló támadásokra. Ezekkel a támadásokkal szembe állítja a horvát elégedetlenség gyűlölködését, melyek igazolják azt, hogy igenis Héderváry volt az, aki a magyar állam egysége ellen irányuló törekvések elnyomásával szerzett ellenséget magának. Az ellenzék ellene a horvát gyűlölköők érzelmei alaján foglalt állást. Leleplezéseket tesz a horvátországi zendülésekről, melyekre a pénzt Sebenico városában egy bizottság a polgármester élén gyűjtötte a hivatalos borítékban, akta szám alatt magyar

államellenes felhívásokat küldöttek szét. Az iratokat leteszi a Ház asztalára, hogy ezeket a frátereket a magyar kormány kioktassa a nemzetközi tisztességre.

A magyar nyelv oly mérvű meghonosítását kívánja Horvátországban, amilyen elterjedtséget ott a német nyelv ért. Sürgeti az 1828. évi törvények szigorú végrehajtását, hogy t. i. a középiskolákban kötelező legyen a magyar nyelv tanítása és felső iskolákat csak az végezhesen, aki teljesen bírja a magyar nyelvet. A költségvetést megszavazza. (Helyeslés jobboldalról, szónokot számosan üdvözlik.)

Ülés vége 2 órakor.

## UJDONSAGOK.

### Előfizetési felhívás.

A július elsején következő évnegyed alkalmából bizalommal fordulunk a nagyközönséghez, mindazokhoz, akik elveiniket és irányunkat ösmerik s méltányolják. Nehéz időkben becsülettel álltuk meg helyünket, s hiszszük, hogy a közönség bizalma nem fordul el tőlünk, hanem a legnagyobb mértékben mutatja irántunk ragaszkodását, minél nagyobb szükség van küzdeni a destruktív irány ellen.

Programmunkat ismeri a közönség. Célünk egy minden politikai párttól független kath. irányu lapot adni, mely Nagyvárad és Bihar megye érdekeit védve, e mellett hű tükre legyen a főbb országos, kivált katolikus szempontból érdekes eseményeknek.

Budapesti tudósítónk azonnal és kimerítően értesít minden nagyobb jelentőségű eseményről, országgyűlési tudósításaink nemcsak bőveket és hűeket, hanem egy fél nappal megelőzik a budapesti lapokat.

A vidéki és országos eseményekről jól szervezett levelezői karunk értesít a megye minden pontjáról s az ország nagyobb városaiból.

Kérjük t. olvasóinkat, hogy lapunkat pártolni, és ismerőseik körében terjeszteni sziveskedjenek, hogy a keresetény eszmék elterjedjenek a nép minden rétegében.

A »TISZÁNTUL«  
szerkesztősége és kiadóhivatala.

### Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.  
Negyedévre — — — — 4 »

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.  
Negyedévre — — — — 5 »

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.  
Negyedévre — — — — 6 »

### A vasuti munkások nagygyűlése.

A magyar királyi államvasutak szolgálatában levő munkások vasárnap délelőtt nagygyűlést tartottak Budapesten, hogy tiltakozzanak a kereskedelemügyi miniszter ama rendelete ellen, melylyel egy vasuti nyugbérpénztár létesítését rendelte el.

Több ezer munkás gyűlt össze a Hermina kertben, hogy negyvenezer társuk nevében emeljék föl tiltó szavukat — a saját érdekében.

A nagygyűlés a legnagyobb rendben folyt le.

Nagy feltűnést keltett azonban a munkások között az, hogy Bokányi Dezső, a nemzetközi szocziáldemokrata párt titkára minden meghívás vagy felkérés nélkül elment a gyű

lésre és ott beszélni kezdett, izgatva a tömeget arra, hogy bármi módon is akadályozzák meg a miniszteri rendelet végrehajtását.

Sztrájk kellene a népvezér urnak. Szeretne negyvenezer embert kenyérrel megfosztani, hogy szaporodjon az 5 »proletár« táborra, hogy impzantsabb tüntetéseket tudjon rendezni, hogy nagyobb hanggal üvöltessen az állami és társadalmi rend ellen és izgathasson az osztályok ellen.

Bokányi mester újabb negyvenezer baleket akar fogni, kik majd hűségesen fizetik a rájuk rótt pártadót, hogy bővebben teljék a vezéreknek pezsögőre, cigányra — és kéjutazásokra.

Igaz, hogy Bokányi uréknak nem kell havonta öt koronát fizetni, mint a miniszternek, ők beérik rongyos egy koronával is, de ezt aztán pontosan kell fizetni.

S a munkás ezért a évi tizenkét koronáért elvtársnak szólíthatja s parolázhat a hatalmas törzsfőnök urral. Mem beérheti ezzel egy munkás?

Bokányinak ez az üzlet évi 500.000 koronát jövedelmezne. Nem is olyan megvetendő üzlet, még a szociáldemokratáknak sem. Szeretnék kiszípolozni a vérét a szegény vasúti munkásnak. A míg demonstrál a miniszterirendelet ellen, addig oda jön a szociáldemokrata párt megbízottja, kezében készen tartva a zsákot, hogy a mikor megtagadják a miniszteritől a kényszer adót az ő zsákjába töltse az aranyakat.

Nem hisszük, hogy az öntudatos, szorgalmas vasúti munkások feltűnnek a szélhámos banda ígéreteinek s a saját akaratukból fognak magukra adót vetni, mikor a miniszter jogtalan rendeletét visszautasítják. Abból a pár forint fizetésből elég nehéz saját magukat és családjukat eltartani, nem pedig még munkanélküli urruhába bujtatott csavargók passioira áldozni.

Csak akkor lesz szimpatikus a világ előtt a munkások mozgalma, ha azt megtisztítják minden hozzátapadó piszoktól.

**Tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kik a mult, valamint a jelen évről hátralékban vannak, hogy előfizetésüdjüket mielőbb kiegyenlíteni sziveskedjenek.**

\* **A legifjabb főherceg.** Augusztia főhercegnőnek, József Agost főherceg nejének vasárnap délután 6 óra 50 perczkor fiugyermek született. A dr Bársony tanár által esti 8 órakor kiadott orvosi jelentés így szól: »O császári és királyi fensége Augasztia főhercegnő ma délután 6 óra 50 perczkor egészséges fiugyermeket szült. Ugy az anya mint gyermeke a körülményekhez képest jól vannak. Hőmérsék 37,4 érverés 80.« — Az újszülött főherceget dr Szmracsányi Pál váradi püspök fogja megkeresztelni, akit erre a főhercegi család felkért.

\* **Szent László napja.** Tegnap volt Szent László királynak a váradi püspökség s a város megalapítójának, védszentjének emléknapja, mely Nagyvárad városnak fogadalmi ünnepe is. A legendás szent király tiszteletére a székesegyházban ünnepi nagy mise volt, melyen maga a püspök ur O Excellentiája, dr Szmracsányi Pál pontifikált a káptalan több tagja, az udvari- és növendékpapság segédlete mellett. Dr Némethy Gyula theol. tanár, a ki-

váló szónok pedig remek ihletteljes szent beszédben emlékezett meg a nagy szentről. — Nem lehet elhallgatnunk, hogy a nagyközönség között, mely különben teljesen megtöltötte a padsorokat, nem láttuk Nagyvárad közéletének egyetlen tagját sem. Nég a városi magisztrátus sem tartotta érdemesnek a város védszentjének ünnepén résztvenni. Pedig hányszor vesznek részt kicsinyes dolgokban, melyen legkevésbé sem szükséges hivatalos részt venni, de ezt hagyjuk. Csak arra vagyunk kíváncsiak, tudják-e a torony alatt, hogy Szeged s a többi magyar város hogyan tartja meg fogadalmi ünnepét védszentjének napját? Vagy a polgármester ur és a tanács nem tartják hazafias és kegyetes kötelességnek ez ünnepen résztvenni? — Szent László ereklyéje egész héten kitéve marad a hívek tiszteletének és kegyeletének, kik ugy a 9 órai mise, mint a d. u. 3 órai vecsernye után egyenkint járulhatnak a szent király ereklyéje elé.

\* **Anyakönyvvezetői kinevezések.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Biharvármegyében a brátkai anyakönyvi kerületbe *Sauzr Gyula*, a remetei anyakönyvi kerületbe pedig *Tönsér Miklós* körjegyzőket anyakönyvvezetőkké nevezte ki és őket a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

\* **Plébánosi beiktatás.** Dr *Radu* Deméter nagyváradi gör. kath. püspök betöltötte a dr *Brán* Felicián súlyos betegsége folytán megüresedett nagykárolyi gör. szertartású katolikus plébánosi széket s arra *Ardelean* Korkolán belényesi gimnáziumi tanárt nevezte ki. Az ünnepélyes beiktatás, a város és a környék intelligenciájának jelenlétében vasárnap, június hó 26-án ment végbe s az installációt dr *Laurán* Agoston pápai prelátnak, püspöki helynök végezte. Az új plébánosban ügytuzgó, rokonszenves vezetőt nyert a nagykárolyi gör. kath. egyház.

\* **A városi árvaház ügyei.** A nagyváradi városi árvaház női választmányja csütörtökön, június hó 30-án délelőt 10 órakor a városi székházban ülést tart. Az árvaház folyó ügyeit fogják tárgyalni.

\* **A színház tatarozása.** A Szigligeti színházat nem régen vizsgálta meg a városi mérnöki hivatal és a gazdasági tanácsos, hogy megállapítsák a javításra szoruló hiányokat. Hát ilyen akad elég, különösen a karzat közönsége nem fejt ki valami nagy kiméletet az épületen és a berendezésen; de hát tagadhatlanul ez a színház leghálásabb publikuma, a melyet sem a légvonat, sem a fürdő szezon beköszöntése nem tart vissza a színház látogatásától. A városi főmérnök a javítási munkák összegét 731 koronában vette fel s kéri a munkálatok eszközölésének elrendelését.

\* **Jubiláns tisztvisele.** Mint már említettük, a nagyváradi posta-távirda igazgatóság számvevő tisztikara, ma kedden ünnepélyt rendez azon alkalomból, hogy a hivatal népszerű és közszeretethen álló főnöke: *Hendel Ottó* számtanácsos ma ünneplő államszolgálatának 30-ik évét. Délután a Rhédey-kerti lövöldében kuglázás lesz, este pedig a Sporttéri pavillonban társasvacsorát rendeznek az ünnepelt jubiláns tiszteletére. Az ünnepélyen a posta-távirda hivatalnokokon kívül társas életünk több kiváló tagja is résztvesz.

\* **A nagyvásár.** Szép idő kedvez az idei, most folyó nyári nagyvásárnak, ami a

vásár eredményére is jó hatással van. Az országos vásár eddigi forgalma a legvérmesebb reményeket is kielégítheti. Felhajtottak 7000 darab szarvasmarhát, 4000 darab lovat, 650 sertést s 250 kecskét. A nagy felhajtás mellett a vétel és eladás is nagyon élénk volt. Azonban az állatvásár nagy forgalma és sikere mellett a kézművesek vására gyengéd hajtott. Pedig már az iparosokra is rájok férne egy kis jó vásár. Megemlítendő, hogy sem vasárnap sem hétfőn egyetlen panasz sem érkezett a rendőrséghez, egyetlen lopás sem történt; ami különösen Nagyváradon ritkaság. Ez a kedvező állapot valószínűleg annak is tudható be, hogy a minap ártalmatlanná tett 5 jómadár, a kártyasiperek biztos zár alatt vannak s a gyakori razzia is megtisztítja a várost a kétes alakoktól s így a vásári nép között nem operálhattak.

\* **Filoxera helyett drótféreg?** Mig a szőlőtermelő világ a filoxera jelenlétével egyszerűs mindenkorra számot vetett és egész modern szőlő művelését ezen parányi rovar elleni védelemre alapította, addig még mindig akadnak természetbuvárok (persze főleg németek), akik kutatják, vajjon tényleg a filoxera-e az, mely a szőlőművelést világszerte rombadöntötte, illetve nem tulajdonítható ezen sajnálatos körülmény egyéb állatnak, gombának vagy talajhibának. Ily alapon kutatva tette *Tuschek Eduard* német természetvizsgáló azt a felfedezést, hogy tulajdonképpen nem a szőlőtettő tette és teszi az európai szőlőket tönkre, hanem valami bélféreg (*Markwurm*), mely a szőlőtöke gyökerét pusztítja és a filoxera jóformán csak a kegyelem-dőfést adja meg. Az erről szőlő szenzációs közlemény a »Wiener Morgen Zeitung« mult vasárnapi számában jelent meg és minden bizonynyal érdekes polemikára fog alkalmat nyújtani az erre illetékes entomologusok közt.

\* **A rabok iskolai vizsgálat.** A rabsegélyző egyesület által fenntartott iskolában, a nagyváradi kir. ügyészség fogházában vasárnap délelőt tartották meg a vizsgálatot. Evröl-évre tapasztaljuk azt a fáradságos, nehéz munka által elért szép eredményt, amelyet ez az iskola elér. A büneiket vezekelő emberek korlátolt fel fogásával s az ismeretek teljes hiányával kell itt nagy részben megküzdenni, hogy a tudásnak némi világát vigye be a fogház fiatal lakóinak agyába. A mostani vizsgálat is kitűnően sikerült. A tanítványok szabatos, korrekt feleleteket adtak a tantárgyakból. Különösen a történelem, földrajzból feleltek igen jól még az idegen nyelvű, magyarul nem tökéletesen beszélő fiatal emberek is. Szavaltak hazafias irányu és tárgyú verseket. *Rádl* Ödön, a rabsegélyző egyesület elnöke szép beszédet intézta tanítványokhoz. *Vértessy* Andor tanító büszke lehet az elért kitűnő eredményre. A vizsgálaton *Rádl* Ödön, *Novotny* Alfonz főgimnáziumi igazgató, dr *Nagy* Géza kir. ügyész, *Korn* Lajos kir. alügyész stb. vettek részt.

\* **Rimanóczy Kálmán találmánya.** Id. *Rimanóczy* Kálmán jeles műépítésznek a színházak tűzbiztonsága érdekében készített s már bemutatott találmánya széles körben feltűnést keltett s a belügyminiszter figyelmét is felkeltette. A találmány célja az, hogy tűz esetén a nézőteret megvédje a füst és tüztől. A találmány az egész kontinensen szabadalmazva van s már a budapesti Népszínház bizottsága is érintkezésbe lépett *Rimanóczy* Kálmánnal az iránt, hogy miként lehetne a találmányt a Népszínháznál alkalmazni. Id. *Rimanóczy* Kálmán ma, kedden délelőt 11 órakor bemutatja újból találmányát a váradi-velencei téglatelepén épített miniatúr színházban s ezen a bemutatón jelen lesz a miniszter kiküldött szakértőin kívül *Kaiser* József műépítész, a fővárosi Bazilika építője is.

\* **A főügyész Aradon.** Sável Kálmán nagyvárad kir. főügyész az elmúlt napokban Aradon tartózkodott az ottani kir. ügyészség hivatalos megvizsgálása céljából. A főügyész az egy héti tartó vizsgálat befejezése után vizsantzantozott Nagyváradra.

\* **A galgóczi kir. közjegyző német levele.** Nem régiben történt, hogy Eger város tanácsa Pongrácz Géza dr. galgóczi kir. közjegyzőtől egy megkeresést kapott — német nyelven, német címzéssel. A tanács a megkeresésnek eleget tett, mert Tisza István miniszterelnök egy konkrét esetről kifolyólag — mint most a galaczi konzul esetében — rendeletileg hagyta meg a városnak, hogy németül címzett vagy német nyelven írt megkereséseket elintézetlenül visszaküldeniük nem szabad. Azonban a tanács a dolgot mégsem hagyta annyiban, mert az esetet úgy a belügy-, mint az igazságügyminiszternek, valamint a pozsonyi kir. közjegyzői kamarának följelentette s egyszerűen erről a közjegyzőt is értesítette. Dr. Pongrácz Géza közjegyző most erre a levélre — immár magyarul válaszolt a városnak és sajnálatos tévedésnek jelentette ki a német nyelvű levelet. Allítólag a közjegyző ur irodája, az ő tudtán kívül küldte e levelet és pedig német nyelven azért, mert azt hitték, hogy Erlau valahol Csehországban van, pedig a kérdéses levél horitékán Erlau in Heveser Komitát áll.

\* **Esküvő.** Kovács László, a nagyvárad kir. községi polgári fiúiskola nagytehetségű, derék, fiatal rajztanára ma kedden délelőtt esküszik örök hűséget menyasszonyának Csokonai Károly tekintélyes polgár leányának Gizellának Szegeden a felsővárosi templomban.

\* **Levél a tengerentúlról.** Nem régiben levél érkezett New-Yorkból a nagyvárad kir. orth. izr. rabbinátushoz. A levél írója Weisz Mária Nagyváradon lakó hozzátartozóiról tudakozódott, azzal, hogy hajlandó lenne őket magához venni és támogatni. A szülőföldjéről huszonnyolc évvel ezelőtt kivándorolt nő kívánságára a rendőrség kipuhította a még itt élő rokonait és értesítette őket Weisz Mária akaratáról. A rokonok rendkívül megörvendtek a tengerentúlról elszakadt rokon akaratának s hajlandók is volnának a kivándorlásra, csak Weisz Mária atyja nem, tekintettel agg korára. Most 85 éves. A rendőrség ily értelmű választ is adott Weisz Máriának, mivel azonban pontos lakcímét nem közölte a rendőrséggel, ez megkereste a new-yorki osztrák magyar konzulátust, hogy a választ továbbítsa Weisz Máriának. A konzulátus eljárása eredményéről tegnap értesítette Gerő Armin főkapitányt. A new-yorki osztrák magyar konzulátus, illetve főkonzul tiszta és jó magyarságu levélben értesíti Nagyvárad város rendőrkapitányát, hogy New-yorkban lakó Weisz Mária a rendőrség válaszára értesítette.

\* **Pályázat posta-növendéki állásra.** Posta-távirda segédtisztviselő kiképzés céljából a m. kir. posta-távirda és távbeszélő hivatalokhoz 1904. évben 255 posta- és távirdanövendék felvételét engedélyezem és pedig: a zágrábi posta- és távirdaigazgatósági kerület számára 15-öt, a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi, soproni és temesvári posta- és távirdaigazgatósági kerületek számára egyenként 30-at. Posta- és távirdanövendékké felvételért azon magyar honos ifjak pályázhatnak, akik a magyar nyelvet, a horvát-szlavonorsági illetőségűek pedig a horvát nyelvet szóban és írásban bírják, továbbá a középiskola IV-ik vagy ezzel egyenlő rangú más iskola megfelelő osztályát hazai tanintézetben sikerrel végezték, 14 évesnél nem fiatalabbak és 16 évesnél nem idősebbek; az iskola bevégezése és nö-

vendékké felvétel között azonban legfeljebb egy évi megszakítás lehet, mely esetben hitelesen igazolni kell, hogy ezen egy év alatt az illető hol tartózkodott és mivel foglalkozott. Ezen feltételeken kívül a pályázók községi erkölcsi bizonyítvánnyal feddhetetlen magaviseletüket, közhatósági orvosi bizonyítvánnyal pedig ép és egészséges, a posta-távirda-távbeszélő szolgálatra testileg alkalmas voltukat is igazolni tartoznak. A felvételért sajátkezűleg írt, ivenként egy koronás pénzügyi bélyeggel ellátott és a fennebb elősorolt feltételeket igazoló okmányokkal felszerelt kérvénnyel 1904. évi július hó végéig lehet folyamodni. A kérvény az illető posta- és távirdaigazgatósághoz címezve, azon posta- és távirdahivatalnál nyújtandó be, hová folyamodó növendékké felvételét óhajtja. A folyamodványokra a szülőknél, illetve árváknál a gyámnak beleegyező nyilatkozata is reávezendő. Mely posta- és távirdahivatalok vannak növendékek felvételére felhatalmazva, arra nézve bármelyik posta- és távirdaigazgatóság, illetve hivatal tájékoztást nyújt. Budapesti posta- és távirdahivatalokhoz kiképzésre csak oly növendékek vehetők föl, kik helyben szülőknél vagy rokonainknál laknak. A felvett növendék köteles a szolgálatot az értesítés kézhezvétele után legkésőbb október hó 1-én megkezdni. A növendékek 18 éves életkoruk betöltéséig gyakorlati kiképzés alatt állanak; ezen kiképzés első felében semmiféle javadalmazásban nem részesülnek; az első év második felében azonban kincstári posta-távirda hivataloknál havi 15 korona, a második évben havi 30 korona, a 3-ik évben havi 40 korona és a negyedik évben havi 50 korona napidíj-átalányt kapnak. Nem kincstári posta-távirda hivataloknál a díjazás a növendék és postamester között szabad egyezkedés tárgya. Az oktatásért azonban a postamesternek nem szabad díjat szedni. A növendékek 18 éves életkoruk betöltése után a posta-távirdaigazgatóság székhelyén vizsgára bocsátatnak s a vizsga sikeres letétele után kineveztetésükig kincstári posta-távirda hivataloknál napidíjas minőségben nyernék alkalmazást. Budapest, 1904. június hó 11-én. *Kereskedelmi m. kir. miniszter.*

A nagyvárad kir. posta- és távirda igazgatóság kerületében a következő hivataloknál fognak növendékeket kiképezni: Kincstári hivataloknál: Arad 1, Békés Csaba 1, Belényes, Debreczen 2, Gyula, Kis-Várda, Makó, Nagy-Bánya, Nagy-Károly, Nyiregyháza 1, Orosháza, Püspök-Ladány, Szarvas, Szatmár-Németi 2, Szilágy-Somlyó, Zilah. Nem kincstári hivataloknál: Battonya, Békés, Etesd, Gyoma, Hajdu-Böszörmény, Hajdu-Nanás, Margitta, Máté-Szalka, Mző-Berény, Nagylak, Nyir-Bátor, Pankota, Soborsin, Szeghalom, Szinyér-Váralja, Szemlak, Tót-Komlós, Uj-Szent-Anna, Világos.

\* **A városi árvaház felhívása.** A városi árvaház javára Lévy Zsigmondné 1 putton cseresznyét, Schadeberg Béla 1 kosár földi epret és öz. Des Echerolles Kruspér Sándorné elnökő 1 putton cseresznyét adományozott, mely kegyes adományukért amidőn köszönetet mondok, egyben Nagyvárad város igazgató választmányától nyert felhatalmazás folytán bizalommal fordulunk a város szülő, kert és földtulajdonosaihoz azon tiszteletteljes kéressel, hogy az árvaház jótékony működését adományaikkal elősegíteni sziveskedjenek. Mem pénzbeli hozzájárulást kérünk az árvaház részére, hanem azon felesleget, mely a gyümölcs és élelmiszer készletből megmarad és nélkülözhető. Ezt a felesleget kérjük a jöttéve emberektől az árvák részére, akiknek végtelen örömet fog okozni a legkisebb adomány is és az árvaház rendelkezését nagyban elő fogja segíteni. Akik nemes szívükre hallgatva a városi árvaház gondnokságához (Schlauch-tér 26. sz. emeletes épület) adományait elküldik: ezerszeres köszönetét a felsegített árváknak fogadják már ez alkalommal is. A nyújtott adományok a helybeli hírlapokban fognak nyugtáztatni. A városi árvaház női választmánya nevében: Des Echerolles Kruspér Sándorné elnökő.

\* **A műkedvelő fényképezők kirándulása.** A nagyvárad kir. műkedvelő fényképezők köre folyó évi július hó 10-én, vasár-

nap rendezi első társas kirándulását Rév és Vársonkolyos vadregényes vidékére. Indulás Nagyvárad főállomásáról a reggel 2 óra 6 perczkor induló személyvonattal, hazaérkezés ugyanaznap este 10 óra 40 perczkor. A kör gondoskodik a kirándulók ellátásáról és kellő számú emberről a készülékek elszállítására. A kirándulás költsége fejenként 12—14 korona. A kör ez uton hívja fel tagjait, hogy akik a kirándulásra részt venni akarnak, a Weinstock Fülöp órák és ékszerész üzletében kitett jelentkezési ívet legkésőbb folyó évi július hó 4-ik napjáig aláírni sziveskedjenek. A jelentkezés iv aláírása a kirándulásra résztvételre kötelező.

\* **Kitűnő sikerű államvizsga.** Varga Akos végzett joghallgató az államudományi államvizsgát kitűnő sikerrel letette.

\* **Furfangos tolvaj.** Valami tollatlan jómadár eredeti tervet eszelt ki, hogy a mostani nagyvásárban egy kis pénzmaghoz jusson. A vásár mellett levő egyik fakereskedésből balkézre kerített egy hosszú létrát s azzal a sáncczoldalról bejutott Weisz Mór nyersbőrkereskedőnek a sánccz falra épített bűrszárítójába. Alapos szemle után kiválogatott nyolcz darab borjubőrt s azzal odébb állott. Hogy a rendőrség könnyebben megállapíthassa, miként jutott be a bűrszárítóba, a létrát is otthagya. Nincs kizárva, hogy amire a lopást észrevették, a tolvaj eladta a lopott bőrt Weisz Mórnak. A környék lakossága fel van háborodva a tolvaj ellen, azért, hogy nem lopta el az egész bűrszárítót épülettel együtt.

\* **Relytélyes büntény.** Korog községből az ügyészséghez távirati jelentés érkezett arról, hogy ott ma reggel egy csecsemő hulláját fogták ki a Körözből. A holttest három-négy hónapos gyermek lehet, kit valószínűleg az anyja lökött a folyóba. Az ügyészség elrendelte a gyermek lefénnyképezését és fölboncolását. A relytélyes ügyben a csendőrség széles körű nyomozást indított.

\* **Felakasztotta magát.** Öz. Ióth Sándorné mezőtelegi lakos 26-án éjjel szobájának ajtajára felakasztotta magát. Mire észrevették tettét, már halott volt. Az esetről jelentést tettek a nagyvárad királyi ügyészségnek, mely — mivel nem lát büntényt főnőfogorni — megadta a hulla eltemetésére az engedélyt.

\* **Bimbóhullás.** Bimbók fakadása idején kopogtatott be a halál a kis Hamary Kornélkához. Letörölte arczáról az élet pirját s a mosolygós kis gyermeket vitte magával oda, a hol éppen még egy kis angyalra volt szükség . . . A gyászba borult szülők a következő gyászjelentést adták ki:

Kisigmándi Hamary Cornél és neje Jelen-csik Klára, úgy maguk, mint a nagyszülők és az összes rokonok nevében megsomorodott szívvel tudatják kedves kis fiuknak Kornélkának 1904. június 27-én hajnali fél 3 óraker történt elhunytát. A drága kis halott földi maradványai 1904. június 28-án d. u. 5 óraker fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Szilágyi Dzsóz-utca 17. számú háztól a váradolaszi-i temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra tétetni. Nagyvárad, 1904. június 27. Béke és áldás a korán elköltözött drága hamvakra!

\* **Ki a legény a csárdában?** Végzetes korcsmai verekedésről értesítették tegnap a nagyvárad királyi ügyészséget. Cserok Mihály vasárnap kora délután betért az esztári korcsmába, hogy mulatozva töltse el a délutánt. Cserok még alig ivott meg egy pohár bort, mikor Kéri István is megjelent az ivóban. Kéri régi haragosa volt Cseroknak s csak alkalomra várt, hogy beleköthessen. Kéri miután már bevett egy pár üveg bort, az üres üvegeket kezdte Cserok asztalára dobni. Cserok végre türelmét veszté s felállva Kéri asztalához ment és őt pofonvágtá. Kéri erre kést

rántott s azzal Cserokot úgy összeszurkálta, hogy az eszméletét veszítve a földre rogyott. Cserok még az éj folyamán kiszenvedett. A gyilkost a csendőrség letartóztatta. A kir. ügyészség vizsgálóbírája a tett helyszínére utazott, hogy megvizsgálja a vizsgálatot.

\* **A polgári takarékos és segélyszövetkezet** 8-ik évtársulatának befizetési holnap, azaz szerdán, d. e. 9—11-ig teljesítendő.

x Olvasóink figyelmét felhívjuk **Guzmann Ferencz** bádógos-mester légszesz- és vízvezeték-szerelő lapunk mai számában közölt hirdetésére.

## Apróságok.

— *Ott voltak.* A »Tiszántul« báli tudósítója az ideai farsangban és a nyár folyamán tartott mulatságokon nagyon, de nagyon sok leánynevet jegyzett össze. Hogy aztán a báli referátumban hiba ne essék, no meg, hogy a kisasszonykákra rá lehessen ismerni, mind a becmező neveket írta a családnevek után. Egy kis névsort mutatni érdemes lesz közölni: Tibiske, Cicus, Micus, Picus, Jéfi, Eti, Fella, Sztella, Jancsi, Biresi, Igus, Pirike, Zolika, Cinke (?) Grédi, Médi, Hédi, Tuba. Tesza, Huba, Minzi Emke (?) Furi, Dicsi, Lali, Lili, Luli, Loló, Lola, Lala, Lulu, Morizette, Jenka, Apolka, Szaski, Miki, Mikóca, Robika, Cilke, Izsóka, Zóra, Hóra, Nörn, Eci, Palsi, Kende, Romana, Hipathia, Bibicke, Ribiszke, Muszi, Micuska, Ara, Juni, Hili, Eli, Eti, Ali, Uli, Oli, Feszi, Sanyus, Rita, Rota, Rata, Reta, Beta, Germanie, Vikica, Uzorka, Indzsi, Serna, Gyulánka, Mityuka, Piskóta (?), Mádi, Pubi, Bubi, Totó, Cocó.

— *A tarok története.* A tarok barátai bizonyára örömmel fogják olvasni, hogy ennek a nemes játéknak százados története van, s már sok kötet könyvet irtak össze a tarok lelkes hívei. Egy ilyen könyv 1756-ban jelent meg Bécsben. Szerzője Bauer György azt állítja, hogy a játékot Portugáliában találták fel s egy Tarocco nevű híres játékostól kapta a nevét. A három honnór három haramia, Skiz, Monguez és Pacato nevére keresztelték, kik egy algiriai rablóbanda rettegett tagjai voltak. Az utóbbi magyarázatában úgy látszik a szerző maga igen hisz, mert egy másik helyen azt mondja, hogy a Skiz szó a francia »excuser«-ből származik, melylyel művelt társaságokban a legnagyobb »ütőt« kijátszani szokták. Egy másik taroktörténetbuvár, Court de Gebelin szerint a tarokjáték sokkal régebb eredetű, amennyiben már a Fárók idejében ismerték Egyiptomban. Nevét »Ta-Rog« (a királyok utja) vagy »T-A-Ros« (a kezdet könyve) szótól kapta. Az utóbbi elnevezést azzal magyarázza meg, hogy a tarokképek mint egy a teremtés történetét ábrázolják. Breitkopf J. G. »A kártyák föltalálása« című munkájában ugyanis magyarázza meg a tarokképeket. Szerző szerint a tarokot az arabok honosították meg Európában, kik a kártyajátékot csak úgy, mint a sakkjátékot a perzsáktól tanulták. A mi ez elnevezést illeti, azt mondja, hogy a tarok szó a francia »tarots« szóból ered, ami a hátulsó oldalon szabályosan pettyezett kártyákat jelenti. Abban egyetért valnennyi szaktudós, hogy a tarok egyike a legrégebb kártyajátékoknak. Az is bizonyos, hogy sokat módosítottak rajta, míg mai formájához eljutott. Garzoni azt hiszi, hogy a nemes játéknak Olaszország a hazája.

## EGYESÜLETEK.

**Jóváhagyott alapszabályok.** A nagyváradi kereskedelmi, gyári- és ipari, nem szakmabeli alkalmazottak önszegélyző egyesület alakítottak, amely az egyesület tagjainak elhelyezését is feladatai közé vette fel. Az új egyesület alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

## Igazságszolgáltatás.

### Elítelt gyujtogató.

— Esküdtszéki tárgyalás. —

Kevés érdeklődés mellett tárgyalta tegnap a nagyváradi királyi törvényszék mint esküdtbírótság **Pántya János** petegdi lakos gyujtogatási ügyét.

Pántya János ez évi február 9-én Petegd községben fölgyujtotta **Bretyán György** gazdamesternek a kerítését és két kazal szalmáját. Pántya bosszúból követte el tettét, mert Bretyán évekkal ezelőtt sok borsot tört az orra alá.

Az esküdtszék elnöke **Millye Gyula** 9 órakor megnyitván az ülést értésére adja vádlottnak, hogy gyujtogatás büntetével van vádolva. Pántya egykedvűen felel az elnök kérdéseire s töviről hegyire elmondja az egész esetet, úgy a mint volt.

A tanúk kihallgatása után a kir. ügyész elejti a gyujtogatás büntetvének vádját s csak idegen vagyon rongálásának vétségében kéri a vádlottat bűnösnek kimondani.

Az esküdtök **Dénes Sándor** dr védőbeszédre után határozathozatalra vonultak vissza.

Rövid tanácskozás után az esküdtök bűnösnek mondták a vádlottat az idegen vagyon szándékos rongálásának vétségében. A verdikt alapján a törvényszék Pántyát 1 évi fogházra ítélte.

Az ítélet jogerős.

**Érdekellentét.** A királyi tábla ítélkezett a következő esetben:

Egy parasztnak ellopták a lováról a kötőféket, míg ő a kocsmában iddógált. Amint észrevette, kegyetlen lármára fakadt.

Meghallja a zajt a komámasszony, odasiet s kéri, mi a baj?

A paraszt elmondja.

— Csak annyi? álmélkodik a komámasszony. Egyet se busuljon azért komám. Saját két látó szememmel láttam, mikor a Fekete Jankó lelopta. Arrafelé menekült a szomszéd falu irányában.

Ugy? A kárvalott sietett rögtön a kisbíróhoz, az pedig kimondta a szentencziát, hogy a Fekete Jankót elő kell keríteni. Szekérre kaptak s neki-indultak, a merre a komámasszony mutatta. A harmadik határban megtalálták Jankót, fülön csipték s hozták haza.

Kötőfék nem volt nála, de azért lecsukták s a kisbíró egy fél napig vallatta, míg végre kiderült, hogy a Jankó feléje sem járt a kötőféknek.

Arra szabadon bocsátották. De most Fekete Jankó kerekedett felül s feljelentette letartóztatóit.

El is ítelték mindet személyes szabadság megsértéséért.

A táblán a közbédő a kárvalottat védte. Arra tekintettel, hogy a kisbíró más községből való volt s érdeke ellentétes lehetett, ő külön közbédőt kapott.

Felállt a közbédő s megindító szavakkal ecsetelte, mennyire ártatlan az ő védenoze. Az egésznek oka a kisbíró, a ki hivatalos hatalommal való visszaélést követett el. Tessék a kisbíró becsukni.

Felállt a külön védő s napnál fényesebben bebizonyította, hogy hivatalos hatalommal való visszaélésről szó sincs. Ellenkezőleg: a kisbíró csak kötelességét teljesítette, mikor a neki feljelentett tolvajt azonnal kinyomozta. Tessék hivatalbeli buzgóságát megdicsérni, s a bíró félrevezetőit tessék megbüntetni.

Az egész tekintetes királyi ítélőtábla nevetett s az elnök megjegyezte:

— No, ha eddig nem volt érdekellentét a vádlottak közt, csinált a két fiskális.

Amely érdekellentétet a tek. kir. ítélőtábla akként egyenlített ki, hogy valamennyi vádlottat

egyformán elítélte személyes szabadság megsértéséért. A két védő is kiegyezkedett: megnyugodtak az ítéletben.

## NYILTTÉR.

### Köszönet nyilvánítás.

Minden jó barátaink és ismerőseink, kik felejtellen leányunk elhunytá alkalmával, fájdalunkat, részvétünkkel enyhítették, fogadják hálás köszönetünket.

*Dernyei Ferencz.*  
és családja.

## Üzlet átalakítás miatt nagy árleszállítás!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy üzletemet átalakítottam és újonnan rendeztem be, miért is a raktáron levő összes árukat u. m:

mindennemű papírárukat, különösen levélpapírokat dobozokban, író- és rajzszereket, szépirodalmi és képeskönyveket, ifjúsági iratokat, imakönyveket, zeneműveket, képeslapokat, képeslapalbumokat, emlékkönyveket.

A mai naptól kezdve mélyen leszálított árak mellett árusítom.

*Képes levelezőlapok beszerzési áron alul is kiárusítanak.*

A kedvezményes árusítás csak f. hó 30-ig tart.

Julius hó 1-től az átalakítás tartamára üzletemet a **Zöldfa-szállodával** szemben a volt **Kovács L. és Tsa-féle üzlethelyiségbe helyezem át.**

A t. vevőközönség szives látogatását kérve

805

kiváló tisztelettel

**Helyfi László,**

Zöldfa-utca 41. sz.

*Megjelent és csakis nálam kapható egy új sorozat nagyváradi képes lapok, remek kivitelben.*

## TAVIRATOK

### A néppárt értekezlete.

**Budapest, jun. 27.** (Saját tud. táv.) A néppárt ma este látogatott értekezletet tartott **Zichy Aladár** gróf elnöke alatt. A párt az elnök indítványára köszönetet mondott **Kaas Ivornak** a képviselőházban tartott tartalmas, nagyszabású beszédeért. Az elnök bejelenté azután, hogy **Zichy János** gróftól levelet kapott, melyben tudomására adja, hogy a Ház engedelmé folytán 6 hetet Marienbadban tölt el szabadságon. Az értekezlet ezt tudomásul vette abbéli óhajásának kijelentésével, hogy mielőbb ismét körében láthassak a párt érdemes volt elnökét. **Zichy János** gr. egyébiránt megczáfolja a felőle ujabban terjesztett vádlóllan híreszteléseket.

Végül **Csernoch** előadó ismertette a

vallás- és közoktatásügyi miniszterium költségvetését a jelenlevők nagy figyelmé kíséretében. Az értekezlet helyesléssel fogadta Csernoch fejtegetéseit.

### A nemzeti párt és a költségvetés.

**Budapest, június 27.** (Saj. tud. táv.) Politikai tudósítónk értesülése szerint a nemzeti párt el van határozva, hogy élénk részt vegyen a költségvetési vitában.

A pártnak jóformán minden tagja felszólal majd, hogy erős bíráló tárgyává tegye a kormány nemzetietlen politikáját.

Apponyi Albert gróf ez időszerint eberhardi birtokán időzik. Budapestre csak az általános költségvetési vita végén utazik, — hogy záróbeszédjét elmondja.

### A hadügyminiszter és a vasutasok.

**Budapest, jun. 27.** (Saját tud. táv.) A hadügyminiszternek most megjelent rendelete a vasutas sztrájk alkalmával szolgálatra behívott vasutasoknak a szolgálatban eltöltött idejét fegyvergyakorlat számba veszi és elrendeli, hogy az illetők katonakönyvében azt így bejegyezzék.

### A nemzetiségi ügyosztály újra szervezése.

**Budapest, jun. 27.** (Saját tud. táv.) Tisza elhatározta, hogy a belügyminiszterium kebelében újra szervezi a nemzetiségi ügyosztályt, melyet Széll Kálmán belügyminisztersége alatt megszüntetett.

### Az amerikai hajóhad.

**Budapest, június 27.** (Saját tud. táv.) Az amerikai egyesült államok hajóhada július tizenkettedikén érkezik a trieszti kikötőbe.

### Honvéd könyvtárak.

**Budapest, jun. 27.** (Saját tud. táv.) Nyíry honvédelmi miniszter honvédegenységi könyvtárak létesítését rendelte el. A miniszter Mendlich Alajos kiváló pedagógust már föl is kérte, hogy az eddig írott munkának kéziratát bocsássa a honvéd könyvtár rendelkezésére.

### Tolstoj a háborúról.

**Budapest, jun. 27.** (S. t. t.) Ertesülésünk szerint Tolstoj cikket irt a Timesben a háborúról, melyben hevesen kikel a háboru okozói ellen. Támadja a czárt, a papokat, a tábornokokat, az újságírókat s általában mindenkit, a kinek szerinte része van a háboru felidőzésében.

Menjetez magatok, írja többek közt — ha megcsináltátok a háborut. Ne hurcoljátok oda ezreit a népnek, mely a háborut nem kívánta. Cikke végén egyenesen felhívja a katonákat, hogy tagadják meg a szolgálatot.

Tolstoj cikke mindenféle nagy feltűnést keltett.

### Szociálista egyetértés.

**Békés-Csaba, június 27.** (Saj. tud. táv.) Ma itt az arató munkások négyülést tartottak, melyen ki kellett volna mondaniok, hogy az idén nem vesznek részt az arató sztrájkban. A napirendre

tűzött ügyek elintézése közben csabai népvézerek összeszólalkoztak a budapesti szociáldemokrata párt kiküldöttével, úgy annyira, hogy a kiküldött hatósági képviselőnek bele kellett az ügybe avatkozni. De ezzel sem ért semmit s így kénytelen volt a népgyűlést feloszlatni. A tömeg a legnagyobb rendben oszlott széjjel.

### Szociálisták győzelme.

**Montpellier, június 27.** Razinband radikális szociálista képviselőt itt szenátorrá választották.

**Lyon, június 27.** Normand szociálista jelöltet képviselővé választották.

### A háboru.

#### Orosz jelentések.

**Pétervár, június 27.** Az orosz távirati ügynökség jelenti Liaojangból 26-ikéről: Az Oku tábornok vezetése alatt álló 2 hadsereg délről jövet az egész vonalon visszavonult. Ugy látzik, Oku tábornok feladta azt a szándékát, hogy Kuroki hadseregével egyesüljön. Csapataink megszállották Sziuncsönt. Liajang környé- minden csendes.

**Pétervár, június 27.** A Brsevija Vjedomoszi tudósítója táviratozza Liajangból, hogy a következő Port-Arthurból 26-ika délután 5 órától keltezett jelentést kapta: Hajóhadunk tengeri ütközetben állott. Az erősség ostroma nem teljes. Csapataink 14 versztnyire állanak a port-arthuri erősségtől. Egy japán torpedónaszád elsüllyesztette azt a bárkát, amelyen a jelentés vivője volt. A hirhozó egy hordón menekült. Két óráig volt a tengeren, de aztán felvette egy bárka, és így került végül Kaipingba. Port-Arthurba akadálytalanul érkeznek élelmiszerek a tengeri uton.

#### Aligha igaz.

**Pétervár, június 27.** Az orosz távirati ügynökség jelenti Liaojangból Bourbon herczeg saját szemével iszonyatos kegyetlenségeket látott, amelyeket állítólag japán katonák követtek el orosz foglyokkal és sebesültekkel. Bourbon herczeg látta volna azt is, amint japán katonák orosz halottakat is szuronyal átdöftek. A herczeg Vafangkuban óriási talragaszokat helyezett el, amelyben a japán generálisokat figyelmezteti a borzalmakra, amelyek történtek. Elvárja a japán hadvezetőségtől, hogy meg fogják akadályozni az ilyen és ehhez hasonló borzalmakat és megbüntetik azokat, akik eddig ilyen dolgokat elkövettek.

#### A Retvizán kijavítva.

**Budapest, június 27.** (Saját tud. táv.) A csütörtöki tengeri ütközetben a japánokat nagyon meglepte a legnagyobb orosz csatahajó, a Retvizán megjelenése a tengeren. Az oroszoknak sikerült eltilkolniok a japánok előtt kijavítását. — Hir szerint Porth-Arthur kikötőjének bejárata teljesen szabad.

#### Mit esznek Port-Arthurban.

**Budapest jun. 27.** (Saját tud. táv.) Port-Arthurban az orosz helyőrség lóhusra fanyalodott már. A kínai lakosságának az sem jut, hanem kénytelen macskahussal beérnie.

#### Az oroszok vesztesége.

**Budapest, június 27.** (Saj. tud. táv.) A csütörtöki tengeri ütközetben elsüllyedt Peresvet mintáju csatahajóval orosz részről Olgoruczky herczeg tengernagy és rajta kívül még 650-en veszték oda.



REGÉNYCSARNOK.



## A brixtoni rejtély.

— Bűnügyi regény. —

Írta: A. C. D. (Angolból.)

8.

A megfigyelés és az elemzés eredményei ép oly pozitívek, mint az Euclides tantételei. A laikus oly megdöbbenőnek találná a megfigyelő ítéleteit, hogy szinte varázslónk tarthatná, míg csak meg nem ismerné a következtetés rendszerének láncolatát.

»A logikus megfigyelő, — így szót a cikk, — egy csöpp vízből is következtethetne az Atlanti-óceánra és a Niagara-vizesésre, bár sohasem látta őket, vagy hallott róluk. Hasonlóképen az egész élet is csak hosszú láncz, amelynek természetét csak akkor ismerjük meg félig-meddig, ha gy-egy lánczszemét véletlenül megpillantjuk. Mint minden művészetet, az elemzés és következtetés tudományát is csak hosszú és kitartó tanulás szerezheti meg, s az emberélet nem elég hosszú arra, hogy bárki tökéletesen, elsajátíthassa . . .

»Mielőtt a kutató a problémának nehezebb, erkölcsi és szellemi felével foglalkoznék, kezdje a könnyebb, elemi dolgokon. Például, ha találkozik valakivel, igyekezzék az első tekintetre kitalálni az illetőnek a történetét, valamint azt is, hogy miből él, mivel foglalkozik. Bármily gyerekesnek látszik is ez a gyakorlat, bizonyos, hogy élesíti a megfigyelő tehetséget, s megtanít bennünket arra, hogy mit nézünk, mint vizsgáljunk és mit lássunk meg. A köröm, a kabát állása, az ing eleje, gallérja, a nadrág térdének minémisége, a mutató és hüvelyk-ujj formája, az arc, a szemek kifejezése: — szóval ez apró részletek külön-külön és együtt nyilván elárulják a tulajdonosnak hivatását. S hogy mi mindent láthat és következtethet ebből a tapasztalt megfigyelő, — szinte hihetetlen . . .

— Micsoda badarság ez! — kiáltottam föl, lecsapva az újságot az asztalra. — Soha életemben sem olvastam nagyobb ostobaságot.

— Mi az? — kérdezte Sherlock Holmes.

— Hát ez az újságcikk, — feleltem rámutatva a kis kanállal, amint leültem reggelizni. — Látom, hogy ön is olvasta, mert meg volt kéklajbászolva . . .

— No és? — kérdezte Holmes szárazon.

— Nem tagadom, hogy elég következetes logikája van, — feleltem; — de bizonyos, hogy az írója elvetette a sulyköt. Valami szabotázsnak az elmefuttatása lesz, aki a csöndes íróasztal mellett sütötte ki ezeket a csinos paradoxonokat. De a gyakorlati életben. semm hasznát nem lehet venni a teoriájának Szei retném látói, ha felülne a lövonatra s ki kelene találania mindazoknak a foglalkozását és multját, akikkel utazik! . . . Ezerát tennék egy ellen, hogy valamennyiét elvétenél!

— Biztosítom, hogy elvesztené a pénzét, — felelte Holmes nyugodtan. — Azt a cikket különben én irtam.

— Ön.

— Ugy van, én; mert nekem fölülte nagy a hajlandóságom a megfigyelésre is, a következtetésre is. Az a theória, amit mekisérték kifejteni s amelyet ön oly ostobának tart, nagyon is gyakorlati hasznu: — annyira az, hogy én belőle élek.

— Belőle él? . . . Ugyan hogyan? — kérdeztem önkénytelenül.

— Ugy, hogy ez a mesterségem. S azt hiszem, én vagyok a világon az egyetlen ilyen mesterelember. Más szóval: tanácsadó detektív vagyok, — ha ugyan ön tudja, hogy mi ez. Itt Londonban egész csomó állami és egész csomó magándetektív van. Ha ezek az urak megakadnak, eljönnek hozzám s én igyekszem őket a helyes nyomra vezetni. Elém terjesztik az esetet, valamennyi bizonyítékot s én rendszeren útba is tudom igazítani őket, mert roppant sok bűnesetnek a történetét ismerem. A bűntények többé-kevésbé hasonlítanak egymáshoz:

s ha ön ismeri ezernek a bonyodalmat, lehetetlen, hogy ki ne találja az ezeregyedikét is. Lestrade nagyon ismert detektív. Legutóbb belegabajodott egy szövevényes családi esetben azért járt itt nálam.

— Hát a többiek?

— Azokat leginkább a magán tudakozódó-irodák küldik hozzám. Mindök van valami bűja és fővilágosítást, nyomot keres. En meghallgatom az esetüket, ők meghallgatják a véleményemet és tanácsomat, és aztán zsebrágó díjamat.

— De csak nem akarja elhítenni velem, — szóltam kétkedve, — hogy innen, a szobából, meg tud oldani oly bonyolult eseteket, amiket mások nem tudtak megfejteni, bár szűrő-színre láthaták az eset minden apró részletét.

(Folyt. köv.)

#### Határidők.

Budapest, jun. 27.

B uzaáprilisra	---	7.88
B uza október	---	7.86
Tengeri	---	6.26
Rozs okt.	---	8.6.
Zab ápr.	---	5.90
Káposzta, repce, aug.	---	11.90.

#### Értéktőzsdé

Budapest, jún. 27.

Osztrák hitel	---	685.50
Magyar hitel	---	749.50
Allmvasut	---	694.---
Rimamurányi	---	488.---
Magyar jelzálog	---	535.25
Salgótarjáni	---	---
Wagon-kölcsön	---	---

#### Hivatalos árfolyamok.

budapesti áru- és értéktőzsdén 1904. jun. 27-én.

Magyar aranyjárdék 4	---	1.18
Magyar koronajárdék	---	97.15
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4 <sup>1/2</sup> %	---	89
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 <sup>1/2</sup> %	---	---
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	---	---
Magyar földterhermentelési kötvény 4 <sup>1/2</sup> %	---	98
Italmérési jog megváltási kötvény	---	98.50
Horváth szlavin földterhermentési kötvényt	---	2.08
Magyar nyeresémsorsjegy-kölcsön	---	1.60
Tiszszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	---	98.75
Osztrák járadék papirban	---	99.50
Osztrák járadék aranyban	---	118.80
Osztrák járadék aranyban	---	99.20
Osztrák korona járadék	---	1.52
Osztrák államsorsjegyek	---	16.15
Osztrák magyarban részvény	---	7.46
Magyar hitelbankrészvény	---	6.42
Osztrák hitelintézet részvény	---	293.25
Párisi vista	---	19.05
29 frankos arany (Napoleon'dor)	---	117.30
Németbirodalmi márka	---	236.05
Londoni vista	---	95.22
20 márkás arany	---	48.44

A szerkesztésért felelős:

**Dr. VUCSKICS GYULA**

## Magyar műbutorgyár

részvénytársaság.

Ezelőtt REISZ és PORJESZ.

Május elsejétől fogva

Szent László-tér, a holdas templom mellett.

Saját készítésű elegáns asztalos és kárpitos

# BUTOROK

modern stílusban, gazdag választékban, gyári árban.

**Szolid, szabott árak!**

## Guzmann Ferencz

bádogos-mester

Nagy-Körös-utca 8. sz. (Mertz-ház.)

Elvállal:

légszesz-, vízvezeték-berendezéseket, csatornázásokat.

Fürdőszobákat és angol closettek készítését.

Mindennemű

bádogos munkálatokhoz, terveket és költségvetéseket díjtalanul készíték.

**Házak jókarban tartási vállalata.**

Telephonszám: 448.

## „JEGENYE“

gyönyörű fekvésű gyógyfürdő.

(1600 méter magasan.)

Pánffy-Hunyad és Kolozsvár közt.

Vásártelki vasas Moor-fürdők.

11° Lobogó-fürdők.

Igazgató orvos:

**Dr. Kazay Kálmán.**

J a v a l v a:

kezdődő tüdőbajoknak, scrofulózikusoknak, angolkórosoknak csusz, vérszegénység, idegesség ellen.

Prospectust küld

751

a kezelőség.

2347—1904. eln. sz.

## Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad thjf. városnál szervezett és lemondás folytán üresedésbe jött rajzoló állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A rajzoló állás a szervezeti szabályrendelet 216 §-a értelmében 1200 korona évi fizetéssel van javadalmazva és nyugdíj igényvel egybekötve.

A rajzoló a polgármester nevezi ki. Felhívom ennél fogva mindazokat akik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint különösen a rajzolásbani képességüket igazoló és egyéb okmányokkal szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket hozzámmal július hó 15-ik napjának délután 5 óráig annyival is inkább adják be mivel a későbbben benyújtandó kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Nagyvárad, 1904. június hó 18.

**Rimler Károly,**  
polgármester.

## A „Központi Takarékpénztár“ részvénytársaság

Nagyvárad, Olaszi

Színház- és Szilágyi-Dezső-utca sarkán (Adorján Emil ház.)

Törlesztéses

## Jelzálogkölcsönöket nyújt

10, 15, 20, 25, 30, 35, 40 és 50 évi visszafizetésre.

A kölcsönöket a legolcsóbb kamattal mellett folyósítjuk és a legrövidebb idő alatt bonyolítjuk le.

A törlesztéses kölcsönöket záloglevél alapján nyújtjuk, azonban a záloglevelet teljes névértékben számoljuk el, azaz a kölcsön teljes összegben fizettetik ki.

Drága kamatozású kölcsönök helyett olcsóbb kamatozású kölcsönöket bélyeg és illeték mentesen nyújtunk.

Kölcsönöknél hiteles telekkönyvi kivonat, hiteles telekkönyvi birtokiv, esetleg községi becsü bizonyítvány beküldése elegendő.

A „Központi Takarékpénztár“ részvénytársaság.

## Az Amerikai Áruház olcsó árakban utólérhetetlen.

Mindenkit kellemesen érint az a szépen összeválogatott nagy rőfös- és rövidáru raktár, ami az

„Amerikai Áruház“-ban van.

De különösen most fehér és színes batisztokban, delainek, grenadin és paplanokban; továbbá gyönyörű túll és valanse csipkében és hozzávalókban felülmulhatatlan a raktár.

Tisztelettel.

617

## „Amerikai Áruház“,

Nagyvárad,

Olaszi, Fő-utca, «Bazár»-épület.

## Hirdetmény.

### A „Nagyvárad Hítelbank Részvénytársaság“ (Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

elfogad betéteket könyvecskékre és folyó számlára:

6 hóig elhelyezett 5%-os kamatot összeg után

Előnyös feltételek mellett leszámított váltókat.

Jelzálogokra kölcsönöket nyújt.

Értékpapírok, ékszerek és terményekre előleget ad.

Nagyvárad, 1904. május hó.

739

**AZ igazgatóság.**

**TÖBB IZBEN KITUNTETETT**  
kizárólagosan I-ső rendü bácskai kenderből készült  
**Gazdasági kötél-gyártmányaimat**

tetemesen **leszállított árban** számítom.

Ugyszintén **legjutányosabban** nálam szerezhethők be:

**uj zsák és vízhatlan ponyvák**  
kölcsönre és eladásra.

Ponyva vásznak, dohány- és zsák-zsineg, **kévekötelek**, valamint a gazdasági legcélszerűbb vörösre festett végű ... **sághoz szükségeltető összes műszaki cikkek.**

Telefon  
299. sz.

**J. WEISZ MÓR** Nagyváradon, Kossuth Lajos-u.  
Andrényi-palota.

**Szabott, olcsó ár!**

**Uj üzlet!**

Van szerencsém a t. közönség b. tudomására adni, hogy helyben Zöldfa-utcán, *Heiman Lipót és Társa* czéggel szemben a mai kor igényeinek teljesen megfelelő **rőfös és divat-áru üzletet nyitottam** s mint fiatal kezdő kereskedő, ki 12 év óta helybeli legelőkelőbb üzletekben elsajátítottam a t. hölgyközönség jó ízléseit, be akarom bizonyítani, hogy

**Uj üzlet!**

Zöldfa-utcán csak **Kertész Sándornál**

lehet a **legdivatosabb árukat oly olcsóért beszerezni**, hogy bámulatos lesz egész Nagyvárad és Biharmegye vevőközönsége előtt. Mindenkinek saját érdeke ezen

746 rendkívül kedvező alkalmat felhasználni, mert ily szép és olcsó **soha nem volt** és nem is lesz. Például:

Legjobb mosó kartonok — — — — 12kr. | 140 cm. sz. koromfekete Lüsztler — — 98kr. | 120 cm. sz. Tennis Lüsztler minden szín — 58kr  
Legfinomabb selyem batiszt — — — — 25 > | 140 > > mintás legf. kelme 89 > | 95 > > Legfinomabb francia Delén 48 >  
Pongais francia batiszt, arabesk mintákkal 38 > | 120 > > Sottis legujabb — — — — 89 > | Fekete selyem napernyők 98 kr., legfin. 1 frt. 35 >

Rabkötött férfi és női harisnyák, zsebkendők, fejkendők, rendkívül olcsók, ágy garnitúrák, függönyök, paplanok és más százféle cikkek leirhatatlan olcsók, **de csak**

**Kertész Sándor** **uj rőfös- és divatáruházában,**  
Zöldfa-u. (Heiman-czéggel szemben.)

**Szabott, olcsó ár!**

**Uj! Szenzáció! Uj!**

**KARDOS LIPÓT**

szerencsebazárja Nagyvárad, Szt.-László-tér 1. sz.

**T. helybeli és fürdő közönség figyelmébe!**

Van szerencsém a t. fürdő közönség szives tudomására hozni, **Nagyváradon Szt. László-téren** egy a mai kor igényeinek megfelelő

**Szerencse Bazárt**

rendeztem be, hol óriási raktárt tartok: **játék-, diszmű-, ajándék-tárgyak, mindenféle szobadiszek-, női- és férfi fehérneműek, újszülött gyermekeknek kelengyék, nyakkendők, sétabotok, nap- és esőernyők, férfi torna övek és ingek, úszónadrágok, torna és komót czipők, női és férfi harisnyák, továbbá férfi és gyermek sapkák, fürdő kalapok, nagy raktár: Solingeni zsebkésekből. Tajték áruk, szivar és pénztárczák nagy választéka, férfi szalmakalapok, mosó kötények, disz és fekete női kötények, utazó táskák, gummi különlegességek, pipere cikkek. És baba javítást elvállalok.**

A midőn a legfigyelmesebb kiszolgálásról, szolid olcsó árakról előre is biztosítom, becses látogatását kérve vagyok

kiváló tisztelettel

**Kardos Lipót, szerencse bazárja**  
Szent.-László-tér, (Kiss Károly mellett.)

**Gyermekek fekvő- és ülőkocsik. Utazó kosarak és láda kofferek.**